

OVNI: entre la por i l'esperança

Les hipòtesis més plausibles fugen de significats extraterrenals

XAVIER DURAN

De tant en tant, el fenomen OVNI es desperta i torna a omplir algunes planes de la premsa escrita. La idea de que només a la nostra galàxia ja hi ha milions d'estrelles que poden tenir planetes habitats al seu voltant porta a considerar que potser algunes observacions són certes. Però hom calcula que uns cinquanta milions de persones a tot el món han cregut veure algun OVNI. Caldria que tots els hipotètics éssers intel·ligents de la galàxia es decidissin a venir a visitar la Terra per tal que totes les observacions fossin certes. Tal com està el planeta, és improbable que es despertés aquest interès a venir-nos a veure.

El fenomen OVNI va esclatar el 1947, quan un home de negocis americà, volant sobre les Muntanyes Rocalloses, va creure observar nou objectes discoïdals. Algú els anomenà platets voladors i a partir d'aquí va néixer la passió pel tema.

Diverses hipòtesis

Els estudis més seriosos assenyalen que més d'un 90% dels casos són frauds, errors o es poden explicar per la visió de fenòmens naturals o de ginys terrestres. Hi ha fotos magnífiques que poden incitar a la fantasia, com la d'uns núvols aplanats

Jung va parlar del fenomen OVNI en el llibre "Un mite modern"

que tenen ben bé forma de platet volador. Confondre's no és difícil, sobretot si hom hi està predisposat.

Sobre la realitat dels OVNI no hi ha cap evidència clara. Però sí que hi ha observacions fetes per més d'una persona —que poden coincidir a veure una mateixa cosa inexistent—. Per trobar alguna explicació als casos no resolts es poden emetre diverses hipòtesis. Crec que les més plausibles fugen de qualsevol significat extraterrenal. El paral·lisme entre allò que creuen veure alguns testimonis i altres històries o tradicions és evident. L'escenari que en-

volta les presumptes naus extraterrestres és semblant, de vegades, al descrit en algunes novel·les publicades anys abans i que podien haver influenciat l'observador.

És útil comparar fets que expliquen els testimonis amb d'altres descrits en històries més antigues. Així, que el pilot d'una nau hagi agafat cèl·lules de la pell de l'individu recorda que el dimoni prenia trosos de carn de les bruixes. Viatjant de nit en cotxe, el testimoni recorda que el motor se li va aturar de cop. Podem recordar històries com les de forces que aturaven de cop una carreta i deixaven immobilitzat el cavall, abans que aparegués una bruixa o una fada. Si el testimoni fou introduït en una sala lluminosa podem recordar sales resplendents descrites en llibres com la Bíblia.

El psicòleg suís Carl-Gustav Jung es va interessar pel fenomen i fins i tot en va escriure un llibre —"Un mite modern"—. Jung deia que els missatges celestials havien existit a totes les mitologies i els OVNI en podien ser la versió modernitzada.

A totes les èpoques es poden trobar descripcions d'objectes que venien del cel: boles de foc, discos platejats... Les naus extraterrestres en són la versió de la nostra època. Tot això és explicable si pensem que l'home crea imatges que tenen la seva base en el subconscient. Responen a les característiques d'una època, però porten l'empremta de tot el bagatge antropològic.

Per què es creen aquestes imatges? Hi pot haver explicacions molt diverses. Però una pot ser que vivim en una època de pànic col·lectiu: por a la guerra nuclear, por al desastre ecològic... Això es pot traduir en visions de dues menes. Una presenta els OVNI com a portadors d'invasors, que ens estan observant, esperant el moment oportú per fer-se els amos del planeta. Una altra és totalment contrària. Alguns testimonis han revelat missatges que els estranys visitants els han donat. Avisen sobre el perill que correm si continuem per aquest camí, que ens pot dur a la destrucció.

Pànic col·lectiu

En tots dos casos, les visions obedirien a suggestions provocades per la inseguretats i la incertesa del futur de la humanitat. En un cas dominaria la por, en un altre l'esperança. Per una part dels casos no hi ha explicació. Per tant, no podem descartar cap hipòtesi. Els científics no neguen que hi pugui haver planetes habitats. Però això és una simple possibilitat. Mentre, les anàlisis que fan incidència en la por o en la necessitat de creure en alguna cosa són interessants i plausibles. Perquè el que és improbable és que milions d'extraterrestres ens tinguin com a objectiu —turístic, científic o d'altre tipus—, encara que el 1988 la revista "Time" hagués elegit la Terra com el "Planeta de l'any". ●